

Adjutant Guido Degreef neemt zich voor politioneel pilootproject te doen slagen

Oostendes laatste rijkswachtercom.

mandant

Volgens rijkswachcommandant Guido Degreef heeft Oostende geen tekort aan blauw op straat, op voorwaarde dat men niet knabbelt aan het huidige effectief van rijkswachbrigade én politie. Daarvoor is er vandaag volgend directiecomité dat oog houdt opdat de beoogde samensmelting in harmonie verloopt : burgemeester Jean Vandecasteele, hoofdcommissaris Eddy Dupuis, ikzelf als brigadecommandant, kolonel Demey en adjunct-commissaris Fort. „Ik zeg niet dat nu al van een amicale sfeer kan gesproken worden”, aldus rijkswachcommandant Degreef, „maar die zal wel groeien hoor. Dat eigen sentimenten de kop opsteken, daar kan ik inkomen. Maar ze mogen uiteindelijk de goede werking van de toekomstige lokale politie niet in het gedrang brengen.” Vader van elektricien Bart (20) en Els (18) die studeert aan de RUG, is Guido Degreef stapelzot op Oostende : „Een heel toffe stad waar je alles hebt, en alles kunt beleven. De Koningin der Badsteden is iets waar een niet-kustbewoner alleen maar strontjaloers op kan zijn... en wij, aan 't zèètje wonenden, in feite niet beseffen welk rijk geschenk ons in de schoot werd geworpen. Toppekeshoog in de Nieuwpoortsteenweg zie ik 't Noordzebarenspeel tot schuim klotsen. Wow !

In Leuven geboren in januari 1955 had Guido Degreef amper zijn eerste twee tandjes, toen vader zeemachtadjudant Corneel al met zijn kroost naar de Oostendse Vuurtorenwijk verhuisde. Opgroeien-de lag het in de bedoeling van zoonlief om het in het onderwijs waar te maken. Toen dit een illusie bleek, trad Guido op zijn 21ste toe tot de rijkswacht... met het idee om er werkelijk eens voor te gaan. Hij leerde zijn plan trekken en, weg van onder moeders vleugels, zelfstandigheid aankweken. In Brussel maakte Guido alles mee wat je als politiemens kunt meemaken, van 't simpelste proces-verbaal tot verwoestende CCC-bomaanslagen. De gendarmerie die voet bij stek hield, ontkwam evenwel niet aan het projectiel van eigen staatsbestel: in 1992 werd de rijkswacht gedemilitariseerd waarna ze vanaf 1998 — na Dutrouxaffaire en unanieme Octopusakkoord — regelrecht op hervorming van de ordehandhaving afstevende. Voortaan moesten rijkswacht en politie één geheel vormen. *Of je op dit moment als gendarme tevreden bent?* „Hoe zou je kunnen, bevroedende dat fusie synoniem is aan frustraties. In ieder geval stuurden wij er niet op aan laatste rijkswachtcommandant van Oostende te zijn...”

Behalve moeder Henriette Servranckx, doorsnee huisvrouw, was het gezin Degreef niet vrij van militaire vleugjes: pa Corneel was zeemachtadjudant, zus Marina luchtmachtadjudant in Koksijde en zus Patricia fungeerde ooit bij de landmacht in Duitsland. „In mijn jonge jaren was de rijkswacht allerminst een keuze die toen al vaststond. Van thuis uit had ik een rustige natuur en heel wat familiale zin. En ja, het besef dat er naar een vaste toekomst diende gestreefd.”

Paling vangen in krabbepit op Opex!

In zijn studentenjaren was Guido Degreef een goede middelmaat, die het op de Vuurtoerenwijk vast naar zijn zin had. Natuurlijk school om en rond Fort van Napoleon, niet te onderschatten duinenblekkers en dito jeugdheem Duin en Zee, nogalwat zin voor avontuur en spel. Al kan Guido evengoed meepraten over de *krabbepit van de Opex* ofte Spuikom, alwaar nogal wat paling werd bovengehaald.

Goed en wel gestart in het

Oostends atheneum, verhuisde het gezin naar Leffinge alwaar Guido als 16-jarige zijn vlerken uitsloeg. Hij voetbalde als voorstopper bij de plaatselijke club. Zijn fiche loog niet: 1,75 m en 60 kg. „Ik had geen bijzonder talent als voetballer, maar kon al altijd rap lopen. Toen ik op mijn 21ste tot de rijkswacht toetrad, ging ik in 't Brusselse Etterbeek wonen. Op mijn 22ste ben ik getrouwd.”

— **Je stap naar de rijkswacht?**

— **Guido Degreef:** „Totdantoe liep ik normaalschool in de Brugse Sint-Jorisstraat, staatsinrichting die voordien uitsluitend onderdak aan meisjes verleende. Het waren niet de meiden die me stoorden, wel de kinderachtige mentaliteit waarvan de normaalschool getuigde. We startten met een 60-tal leerlingen, waaronder een 15-tal jongens. Op het einde van het tweede jaar schoten we met twee jongens over om de laatste examens aan te vatten. Wat dacht je, de twee jongemannen buisden...”

— **Had dit een nefaste invloed op je gemoed?**

— **Guido Degreef:** „Allerminst, want tijdens die twee schooljaren aan de normaalschool deden we, onbewust, een levenservaring op die ons later bij de rijkswacht goed van pas is gekomen. Let op,

— **Guido Degreef:** „Je start met vakken die totaal nieuw zijn aan de gewone schoolstudies. Het verwerken van openbare orde, wetboek en opstellen processen-verbaal veronderstelde een redelijk zware cursus... die in weinig tijd moest verwerkt. De basisopleiding van één jaar werd opgedeeld in trimesterblokken, met iedere drie maanden een examen.”

— **Wat typeert er inzonder dat vak?**

— **Guido Degreef:** „Daar in het Brusselse Elsene leerde je er voornamelijk zelfstandigheid. Een strengheid die aanvaardbaar werd gemaakt door de groepsgeest en vriendschap die door het hele militaire echelon hoog in het blazoen werd gedragen.”

— **Vershil tussen flik en gendarme?**

— **Guido Degreef:** „Ik denk dat in de 70'er jaren de opleiding tot politieagent totaal anders was. De opleiding was minder lang en omdat ze niet

militair was, minder gedisciplineerd dan de cursus van een gendarme.”

— **Hoe word je brigadecommandant?**

— **Guido Degreef:** „Een redelijk lange weg die drie kaders doorloopt: een jaar onderofficieren, drie jaar keuronderofficieren en het besluiten-de officierenkader. Ik werd keuronderofficier en na drie jaar opperwachtmeester. Hierna tot eerste opperwachtmeester opgeklommen werd ik toegelaten tot het examen van adjudant.”

— **Brussel geen aanlokkelijk werkterrein...**

— **Guido Degreef:** „Van 1979 tot 1984 maakte ik deel uit van de brigade Brussel. Toegegeven dat de hoofdstad in die periode heel wat rustiger was dan vandaag. De vreemdelingenpopulatie zou pas sterk stijgen toen ik daar al weg was. Er was daar toen wel al een redelijke populatie van allochtonen...”

— **Leven nooit op spel ge-**

staan?

— **Guido Degreef:** „Van het simpelste proces-verbaal tot de schrijnendste CCC-bomaanslag, maakte ik in Brussel alles mee wat je als politiemens kunt meemaken. In heel mijn carrière gebruikte ik nooit mijn pistool en had hem hooguit vijf keer in mijn hand in een situatie waar je eventueel onraad kon ruiken. Naar een inbraakalarm gaan waar mogelijks nog inbrekers binnenzaten, was het geraden binnen te gaan met een getrokken pistool.”

Gendarme en politieagent worden familie

— **Vullen moed en verstand mekaar ergens aan?**

— **Guido Degreef:** „Kalmte, beoordelen situatie en zorgen

Veiligheid van burger en jezelf primeert bovenal

De gendarmerie was toen een onderdeel van het leger, dus met navenante militaire opleiding. Fysisch mochten de eisen niet onderschat worden en werden atletiek en gevechtstechnieken aangekaart. Anderzijds geen lessen in judo of karate, maar wel onderricht in zelfverdediging: iemand kunnen afweren wanneer deze met een wapen op je afkomt. — **Niet gemakkelijk rijkswachter worden?**

voor de eigen veiligheid zijn essentiële punten die je in de loop der jaren worden aangeleerd. Het moet je als rijkswachter in het hoofd gegrift staan dat *jouw* veiligheid en *dat van de burger* primeren.”

In 1992 werd de rijkswacht gedemilitariseerd, wat betekende dat de gendarmerie geen deel meer uitmaakte van het leger en ook niet meer ressorteerde onder het ministerie van Landsverdediging. Voortaan kwam zij onder het ministerie van Binnenlandse Zaken. Gedaan dus met tactieken en soldaatje spelen in de bossen van Leopoldsburg. Voorlopig bleef de disciplinaire opleiding evenwel nog bestaan.

— **Guido Degreef**: „Vanaf 1995 voelde je als rijkswachter aan dat het militaire bevel aan de top begon af te zwakken. Het bevel maakte van toen af plaats voor dialoog. *Iets wat heel zeker beter was*. Een politiedienst moet dicht bij de bevolking staan. Inwoners hebben inderdaad geen boodschap aan militair gedoe. Toegegeven dat de militaire opleiding er zelfs vandaag nog toe bijdraagt dat gendarmes heel disciplinaire mensen zijn. Iets was zijn invloed heeft bij de contacten met de bevolking en met de manier waarop onze mensen de burger benaderen.”

Via Dutroux en Octopus tot lokale politie

Bracht de fameuze affaire Dutroux alles in stroomversnelling, dan sloeg het unaniem Octopusakkoord in 1998 alle noten dicht voor een beoogde *lokale politie*. Men besliste om de bestaande politie-

diensten in ons land — en dat zijn er heel wat! — te integreren op twee niveaus: federaal en lokaal. Plaatselijk betekende dit een samensmelting tussen de rijkswachtbrigades en de gemeentepolitie.

— **Lijdt rijkswachter wat gezichtsverlies?**

— **Guido Degreef**: „Vanaf 1 januari 2001 verdwijnt de aanspreektitel federaal. Iets wat lokaal op 1 januari 2002 gebeurt. Ik volgde in juni 1997 Herman Delaey op... en blijk dus de geschiedenis in te gaan als allerlaatste brigadecommandant van Oostende.”

— **Krijgt carrière stamp voor de kont?**

— **Guido Degreef**: „Een klein beetje omdat wat ik via mijn officierencursus waarmaakte, minder zal meespelen in wat in de toekomst de selectiepolitiek zal uitmaken. Voortaan zal een commissie uit een aantal kandidaten de terechte en volgens haar beste personen selecteren.”

— **Zal men aan je pree zitten?**

— **Guido Degreef**: „In de nieuwe structuur zal er niemand minder verdienen dan vroeger. Integendeel. Maar nu de Oostendse gendarmerie verdwijnt, verzwinden ook de onderscheidelijke functies. Toekomstgericht zullen rijkswachters deel uitmaken, naar rato functie, van de lokale politie.”

— **Jij staat dus onder hoofdcommissaris Dupuis?**

— **Guido Degreef**: „In die zin... dat Eddy *voorlopig* korpschef is. Bij overeenkomst behoudt hij in de overgangsfase de leiding van het pilootproject. Er zijn in België voorlopig 20 dergelijke ontwerpen, alwaar uiteindelijk een zonechef zal worden aangeduid. Binnen afzienbare tijd komt ook de Oostendse lokale politie in aanmerking voor zo'n bestuurstaak. Functie waarvoor ook ik mij als postulant mag aanmelden.”

Niet iedereen gelukkig met stand van zaken
bij politiehervorming

Moraliteitsonderzoek naar toekomstige bruid

Dag na dag en jaar na jaar verandert het aanzijn van de wereld en dient iedere generatie zagezegde hoekstenen in te leveren. Neem de onkreukbare rijkswacht die vanuit parlement en senaat naar pilootprojecten wordt omgebogen, om straks met plaatselijke ordehandhavers een *nieuwe politiestructuur* uit te maken. Binnen 20 dagen, op 1 december 2000, zal een deel van het politiekorps zijn intrek nemen in de gendarmerie aan de Alfons Pieterslaan. „Maar daar moeten we door”, zegt rijkswachtcommandant Degreef, „en hebben wij hier niet over te beslissen...”

Eigenlijk is de integratie in Oostende, volgens commandant Degreef, al in een redelijk ver stadium: „Waar we als rijkswacht vroeger onze richtlijnen vanuit Brugge ontvingen, komt de dispatching — richtlijnen — vandaag van de Oostendse politie. Gemengde patrouilles zullen niet lang meer op zich laten wachten.”

— **Enthousiasme voor reorganisatie ?**

— **Guido Degreef :** „Toegegeven dat we onze mensen overtuigen dat ze voor een stuk hun toekomst zelf in handen hebben. De politiehervorming wordt voor het ogenblik niet zozeer gestuurd van hogerhand, daar waar men het pilootproject een beetje in de hand legde van de lokale brigadecommandanten en plaatselijke commissarissen. Uiteraard moeten de mensen die op het terrein staan, *geënthousiasmeerd* worden. Ik ontken niet dat niet iedereen bij de rijkswacht gelukkig is met de stand van zaken. Normaal dat het verdwijnen van de gendarmerie een wrange nasmaak oproept bij mensen die, volkomen overtuigd, in dit complex investeerden voor hun toekomst.”

— **Hoe kon je hen dan toch overtuigen ?**

— **Guido Degreef :** „Heel eenvoudig door hen er op te wijzen dat ze toch nog een aantal jaar voor de boeg hebben... en zij er uiteindelijk, in eigen belang, het beste van moeten maken. Ja, zelf hun weg gaan zoeken. Iets wat de grote meerderheid blijkbaar begreep, te oordelen naar het dozijn rijkswachters dat resoluut voor de *wijkpolitie* koos.”

— **Een derde van het politiekorps naar rijkswachtkazerne...**

— **Guido Degreef :** „Vanaf 1 december 2000 zal een deel van het politiekorps zijn intrek nemen in de gendarmerie aan de Alfons Pieterslaan. Stand van zaken die natuurlijk bij de een gevoeliger ligt dan bij de andere. Al zullen ook politiemensen hiermee geconfronteerd worden...”

— **Waar is de tijd dat een gendarme niet mocht aan politiek doen... en zeker niet met eender welk meisje trouwen !**

— **Guido Degreef :** „Mag een rijkswachter zich vandaag nog altijd niet op een verkiezingslijst stellen, dan is het hem anno 2000 toch toegelaten lid te zijn van een politieke partij. Dat een gendarme niet mocht trouwen met een meisje van lichte zeden was een onvermurwbaar verbod... door een voorafgaandelijk moraliteitsonderzoek in toom gehouden. Vandaag krijgt een jawoord bij de rijkswacht evenwel zijn volle rozengleur, als je weet dat hogerhand zich liefdesmoraliteiten niet meer aantrekt...”

Voorzitter Splintergroep Leffinge

Gendarme voor schildersezels...

Guido Degreef kon als kind goed tekenen, maar liep nooit academie. Zijn natuurlijk talent verknudelde zich in zachte tinten als bruin, blauw, grijs en fluweelachtig pastel. Volkomen autodidact vertaalt Guido niet minder enthousiast zee en strand tot hoogstandjes van kunst, als hij al niet de vrouw vereert in zinderende combines van emotie en figuur...

Waar Guido in het landerige Leffinge ooit de pluralistische jeugdvereniging *De Brugge* uit de grond hielp stampen, is hij vandaag voorzitter van de culturele *Splintergroep Leffinge* waar hij ruggensteun heeft van volgende kunstenaars : penningmeester Paul Debeuckelaere, secretaris Franky De Ceuninck, Martine Vyvey en Yves Degrieck.

— **Guido Degreef :** „Onze hoofdactiviteit is de groepstoonstelling die iedere oktober in Leffinge plaatsgrijpt. De eerste vier jaar gebeurde dit in de spijtig genoeg afgebrande Bloemendaal. Dit jaar vond de expositie plaats het nieuw cultureel centrum De Zwerver in de omgeving van de kerk van Leffinge. Het betreft een tentoonstelling waar ieder lid exposeert, terwijl telkens vijf jeugdige gastkunstenaars tot tentoonstellen worden uitgenodigd. Daarbij pakken we uit met een aansprekend beeldenpark : een drietal monumenten voor de kerk en een dertigtal in een weide !”

— **Welke regels moet een kunstenaar respecteren ?**

— **Guido Degreef :** „Zichzelf zijn en eigen gedachten doordrukken. Verder de muze eren... en in godsnaam de commerciële bannen.”